

FINNFOTO

Finnfoto ry
Finnfoto-Finlands Fotoorganisationer rf
Finnfoto-Finnish Photographic Organizations

FINNFOTO-PALKINTO HEIKKI WILLAMOLLE.

Heikki Willamo on suomalaisen valokuvauksen keskeinen vaikuttaja, jonka pitkä ura on merkittävästi edistänyt alan arvostusta ja kehitystä. Hänen työssään yhdistyvät taiteellinen omaperäisyys, syvälinen tarinankerronta sekä ihmisen ja ympäristön suhdetta käsittelevät ajankohtaiset teemat. Willamon työ havainnollistaa, kuinka valokuvaus voi toimia taiteen, dokumentoinnin ja vaikuttamisen välineenä – ansio, josta hänet palkitaan vuoden 2024 Finnfoto-palkinnolla.

Willamon matka valokuvaukseen alkoi 1960-luvun puolivälissä koulun pimiöstä, jossa annettiin vapaus kokeilla ja leikkiä luovuudella. Seuraavana vuonna, oman kameran saatuaan hän aloitti luonnon kuvaamisen keskittyen lintuharrastuksensa innoittamana nimenomaan lintuihin. Alkuvuosien kokeilujen myötä tarinankerronta alkoi vähitellen nousta työn keskiöön. Lapsuuskodin taiteellinen ilmapiiri jätti pysyvän jäljen hänen ilmaisutapaansa, rohkaisten yhdistämään valokuvauksen muihin taiteen muotoihin ja rikastuttaen hänen visuaalista kieltään.

Willamon visuaalisen tyylin tunnuspiirteisiin kuuluu sommittelu, jossa osittain peittyvät näkymät luovat syvyyttä ja salaperäisyyttä. Hän antaa katsojalle tilaa reflektoida omia ajatuksiaan tai projisoida tunteitaan kuvan maailmaan, tarjoten mahdollisuuden oivaltaa ja kokea – ei vain katsoa. Vaikka monet hänen varhaisista kuvistaan ovat kadonneet, yksi erityinen kuva vuodelta 1967 on säilynyt alkuperäisenä negatiivina. Kuvassa valkoinen jänis erottuu tummanpuhuvassa maisemassa, kotonaan, pehmeän epäterävät puunrungot etualalla ohjaavat katseen jänikseen. Tämä valokuva yhdisti ensimmäistä kertaa Willamon ilmaisulle tyypilliset kerroksellisuuden ja salaperäisyyden – ja toimi lähtökohtana hänen kehittyvälle tyylilleen.

Willamo siirtyi digiaikaan 2000-luvun alussa, aluksi kuvaten värikuvia kuten filmi-aikana käyttäessään diafilmiä. Vuosi metsässä -projektin myötä hän kuitenkin palasi mustavalkoisen ilmaisun pariin. Hämäryyden ja yön tunnelman ystävänä hän on erityisesti hyödyntänyt nykutekniikan tarjoamaa mahdollisuutta kuvata hyvin niukassa valossa, mikä täydentää hänen ilmaisuaan ainutlaatuisella tavalla.

Laaja museonäyttely *Myyttinen matka* ja valokuvateos *Metsä minussa ovat esimerkkejä Willamon taiteellisesta työstä. Myyttinen matka* tutkii ihmisen ja eläimen vuosituhansia jatkunutta suhdetta, ammentaen inspiraatiota kalliotaiteesta ja jääkauden metsästäjän kokemuksista. Teos yhdistää myyttiset teemat ja tarkkanäköisen luontohavainnon, tehden valokuvauksesta välineen syvälliselle tarinankerronnalle ja laajentaen luonnon kuvaamisen perinteisiä rajoja. *Metsä minussa* puolestaan kuvaa hänen henkilökohtaista ja syvää suhdettaan metsään. Se yhdistää tummasävyiset valokuvat ja pohdiskelevan tekstin, tarkastellen metsän merkitystä ihmisen

elinympäristönä, kulttuurin lähteenä ja elämän monimuotoisuuden symbolina. Teos toimii sekä henkilökohtaisena että universaalina puheenvuorona metsien puolesta.

Heikki Willamo on keskeinen hahmo suomalaisessa valokuvauksessa, inspiroiden niin kokeneita kuin aloittelevia kuvaajia löytämään oman ilmaisutapansa. Hänen työnsä on rikastuttanut valokuvausta monimuotoisena taiteenlajina, laajentanut sen rajoja ja avannut uusia mahdollisuuksia niin yleisöille kuin kuvaajille. Willamon tarinallinen ilmaisutapa lisää valokuvan arvoa: hänen teoksensa pysäyttävät katsojan ja kutsuvat viipymään niiden äärellä.

Willamo on jakanut osaamistaan laajasti luennoimalla erilaisissa valokuvatapahtumissa, oppilaitoksissa sekä työpajoissa ja vieraillemalla kansainvälisillä foorumeilla. Yhteistyö hänen puolisonsa, valokuvaaja Kikka Niittynen, kanssa on lisännyt hänen työskentelyynsä uusia ulottuvuuksia. Yhdessä he käsittelevät metsän monimuotoisuutta hyödyntäen vanhoja valokuvamenetelmiä, yhdistäen valokuvauksen historian, prosessin ja konkreettisen tekemisen ajankohtaiseen näkökulmaan metsien tilasta.

Valokuvauksella on Willamollee erityinen merkitys myös aikana, jolloin visuaalinen kulttuuri on kaikkialla läsnä, mutta tärkeät tarinat uhkaavat kadota kuvien valtavaan massaansa. Hän näkee valokuvauksen voimakkaana välineenä kertoa tarinoita, jotka ansaitsevat tulla kuulluiksi, mutta joita käsitellään yhä liian vähän. Tämä tietoisuus on syventänyt hänen näkemyksiään ja lisännyt vastuullisuuden tunnetta hänen työskentelyssään. Luonnon ja sen suojelun tärkeys sekä muiden lajien arvo ja itseisarvo ovat säilyneet hänen teostensa keskeisinä teemoina.

Willamo kuvailee itseään tarinankertojaksi, joka keskittyy aina yhteen tarinaan kerrallaan, antaen sille täyden huomionsa. Hänen kirjansa yhdistävät tekstin ja kuvat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, jossa jokainen valokuva toimii yksityiskohtana laajemmassa narratiivissa. Viime vuosina näyttelyt ovat nousseet merkittäväksi osaksi hänen työtään, tarjoten erilaisen, haastavamman mutta samalla palkitsevan alustan tarinankerronnalle ilman sanoja. Willamo uskoo, että valokuva on parhaimmillaan laadukkaana printtinä, jossa hänen pitkäjänteisyytensä ja omistautumisensa luontokuvauksen, taiteen ja tarinankerronnan yhdistämiseen tulevat parhaalla tavalla esiin.

Liite Heikki Willamon kuva. Kuvaaja Kikka Niittynen.

Aiemmat saajat: <https://finnfoto.fi/jarjesto/finnfoto-palkinto/>

Finnfoto ry: Vanha Talvitie 11 C, 00580 Helsinki Finland
puh. 045- 137 3540 <http://www.finnfoto.fi> sähköposti: toimisto@finnfoto.fi

Jäsenjärjestöt: Suomen Fotokaupan liitto ry Suomen Kameraseurojen Liitto ry Suomen ammattiluontokuvaajat ry
Suomen Luonnonvalokuvaajat SLV ry Suomen Ammattivalokuvaajat ry Taidevalokuvaajat – Fotoart ry NVK -Nuoret
Valokuvaajat ry Suomen Koulukuvausliitto ry